

Aan de gemeenteraad

Datum : 14 april 2020
Zaaknummer : 462071
Contactpersoon : Evelien Taal
Telefoonnummer : 026 3772177

Onderwerp: van nationaliteit onbekend naar staatloos

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van de problematiek bij mensen met de nationaliteit onbekend, waarvan een gedeelte staatloos is, en hoe we hier in Arnhem mee omgaan.

Staatloosheid is het ontbreken van een nationaliteit. Wanneer een persoon staatloos is, betekent dit dat diegene door geen enkele natiestaat als onderdaan wordt beschouwd en door geen enkele overheid wordt erkend. Nationaliteit onbekend betekent dat mensen ofwel een vreemde nationaliteit hebben (een niet-Nederlandse nationaliteit) of staatloos zijn, maar dit niet aantoonbaar kunnen maken met documenten.

In eerdere landelijke berichtgeving is bekend geworden dat staatlozen die niet erkend zijn, de speciale regels om staatloosheid op te lossen niet kunnen invoeren.

In Trouw (2019) wordt bijvoorbeeld vermeld dat een erkende staatloze kan naturaliseren tot Nederlander zonder buitenlands paspoort te overhandigen (want dat is er niet). En een in Nederland geboren staatloos kind mag na drie jaar al, via een procedure, de Nederlandse nationaliteit aanvragen en kan opgroeien als Nederlander. Maar dat werkt pas als de erkenning van staatloosheid op orde is.

Het is daarom raadzaam om er als gemeente voor te zorgen dat mensen die als staatloos kunnen worden erkend, deze erkenning krijgen.

Situatie Arnhem

Voor 573 personen in Arnhem geldt dat ze in de Basisregistratie Personen (BRP) staan opgenomen met een onbekende nationaliteit (zie tabel 1). Dit betekent dat ze ofwel een vreemde nationaliteit hebben of staatloos zijn maar dit niet aantoonbaar kunnen maken met documenten. Personen met een onbekende nationaliteit kunnen (mits ze over geldig verblijfsrecht beschikken) werken, reizen, trouwen of een rekening openen.

Tabel 1. Het aantal personen die in de BRP met een onbekende nationaliteit staan ingeschreven

	<i>minderjarig</i>	<i>meerderjarig</i>	<i>totaal</i>
<i>nationaliteit onbekend</i>	97	476	573

Uit intern onderzoek is gebleken dat een groot deel van de in totaal 573 personen die met een onbekende nationaliteit in de BRP staan ingeschreven (peildatum 31 januari 2020) in feite over een vreemde nationaliteit beschikt. Deze mensen staan dus niet met een vreemde nationaliteit in het BRP geregistreerd.

Binnen de groep met onbekende nationaliteit gaat het vermoedelijk om 35 personen aan wie staatloosheid kan worden toegekend.

RANOV Pilot: regeling afwikkeling nalatenschap oude vreemdelingwet

De gemeente Arnhem is onlangs gestart met een pilot (het RANOV-project) waarbij de nationaliteit van vreemdelingen die onder de pardonregeling vielen en aan wie destijds in de BRP een onbekende nationaliteit is toegekend, gelijkgetrokken wordt met nationaliteit die bij de IND bekend is.

Staatlozen

Het gaat dus vermoedelijk om 35 personen aan wie staatloosheid kan worden toegekend. We gaan deze groep, aan wie staatloosheid kan worden toegekend, koppelen aan de bovengenoemde pilot en prioriteit geven, omdat we het belangrijk vinden dat mensen die als staatloos kunnen worden erkend, deze erkenning krijgen. In verband met de huidige drukte bij de afdeling burgerzaken is een termijn hieraan koppelen niet eenvoudig. Wel verwachten we dat dit in april 2021 is afgerond. Daarnaast vinden we het voor onze eigen administratie belangrijk dat uiteindelijk alle mensen met een onbekende nationaliteit op een juiste manier worden geregistreerd. We onderzoeken op welke termijn dit mogelijk is.

Informeren betrokkenen

De personen waaraan staatloosheid kan worden toegekend, krijgen per brief een uitnodiging van de gemeente Arnhem. Zij worden eveneens uitgenodigd om in gesprek te gaan met een medewerker van de gemeente Arnhem. Tijdens dit gesprek krijgen zij informatie over het proces rondom de wijziging en over de gevolgen hiervan. Vervolgens wordt aan hen gevraagd of zij hier mee akkoord gaan.

Communicatie

We vinden het belangrijk u op de hoogte te houden van de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het bovenstaande. Daarom informeren wij u in december over de stand van zaken.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,